

Sygn. akt II AKa 89/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Duski
Sędziowie:	SSA Beata Barylak-Pietrkowska (spr.) SSA Marek Długosz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Palonek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej Stanisława Pieczykolana

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2016 roku w sprawie

S. S.

oskarżonego z art.291§1 kk w zw. z art.91§1 kk

apelacji obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 lutego 2016 roku sygn. akt III K 48/13

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok zwalniając oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSA Marek Długosz SSA Tomasz Duski SSA Beata Barylak-Pietrkowska

II AKa 89/16

UZASADNIENIE

S. S. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od dnia 4 marca 2008 r. do dnia 15 grudnia 2008 r. w K., O., B. i R. oraz w innych miejscowościach na terenie Polski działając według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępczych przedsięwzięć oraz korzyści uzyskiwanych z przestępstw kierował zorganizowaną grupą, w której udział brali R. S., D. P., R. P. oraz inne nieustalone dotychczas osoby, mającą na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, a w szczególności kradzieży z włamaniami do samochodów oraz punktu gastronomicznego oraz udzielaniem pomocy do zbycia i ukrycia przedmiotów pochodzących z tych przestępstw zwłaszcza poprzez demontaż samochodów pochodzących z kradzieży i sprzedaż części z nich pochodzących oraz przerabianie znaków identyfikacyjnych samochodów pochodzących z kradzieży, przy czym S. S. kierował tą grupą typując samochody i obiekty będące przedmiotami przestępstw, zlecał dokonywanie do nich włamań oraz rozbiórkę aut, organizował transport skradzionych samochodów, dokonywał ich rozbiórki na części, które następnie sprzedawał, zlecał

nieustalonym dotychczas osobom przerabianie znaków identyfikacyjnych w tych pojazdach, a zwłaszcza nr VIN oraz osobiście podrabiał znaki identyfikacyjne pojazdów w postaci naklejek z nr VIN, R. S. działając wspólnie z ustalonymi i nieustalonymi osobami dokonywał kradzieży z włamaniami do samochodów i innych obiektów, D. P. i R. P. dokonywali rozbiórki pochodzących z przestępstw aut na części oraz sprzedaży części z nich pochodzących - tj. o przestępstwo z art. 258 § 3 kk,

II. w okresie od 28 kwietnia 2008 r. do 15 grudnia 2008 r. w miejscowości B. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, przyjął od R. S. i innej nieustalonej osoby, a następnie przekazał D. P. i R. P. w celu ukrycia i demontażu samochód marki V. (...) nr rej. (...) wartości 23.000 zł pochodzący z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę J. S., a następnie dokonał sprzedaży części pochodzących z tego samochodu nieustalonej osoby - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 kk

III. w nieustalonym dniu, nie wcześniej niż 1 maja 2008 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. w miejscowości R. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od R. S. i innej nieustalonej osoby samochód osobowy marki V. (...) nr rej. (...) (uprzednio (...)) wartości 29.700 zł pochodzący z kradzieży z włamaniem na szkodę A. H. i M. H., a następnie w celu jego ukrycia dokonał przerobienia w nim znaków identyfikacyjnych VIN i tabliczki znamionowej oraz częściowego demontażu i sprzedaży części pochodzących z tego samochodu nieustalonej osobie - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 kk

IV. w okresie od 12 września 2008 r. do 15 grudnia 2008 r. w miejscowości B. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od R. S. i innej nieustalonej osoby a następnie przekazał D. P. i R. P. w celu ukrycia i demontażu samochód osobowy marki V. (...) nr rej. (...) wartości 26.000 zł pochodzący z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę M. N., a następnie dokonał sprzedaży części pochodzących z tego samochodu nieustalonej osobie - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 kk

V. w okresie od 24 września 2008 r. do 15 grudnia 2008 r. w miejscowości R. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od R. S. i innej nieustalonej osoby celem ukrycia a następnie wspólnie z R. P. i D. P. dokonał demontażu samochodu osobowego marki V. (...) nr rej. (...) wartości 20.000 zł pochodzącego z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę B. M. i D. Z., a następnie dokonał sprzedaży części pochodzących z tego samochodu nieustalonej osobie tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 kk

VI. w okresie od 12 grudnia 2008 r. do 15 grudnia 2008 r. w miejscowości R. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od F. A. i R. S., a następnie przekazał D. P. i R. P. celem ukrycia i demontażu samochód osobowy marki A. (...) nr rej. (...) wartości 28.000 zł pochodzący z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę L. A. - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

VII. w nieustalonym dniu, nie wcześniej niż 20 września 2008 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. w K. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od nieustalonej osoby uzyskany za pomocą czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę M. W. (1) i H. W. samochód osobowy marki A. (...) nr rej. (...) (uprzednio (...)) z przerobionymi znakami identyfikacyjnymi VIN, czym pomógł do jego ukrycia - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

VIII. w nieustalonym dniu, nie wcześniej niż 11 sierpnia 2008 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. w K. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od nieustalonej osoby uzyskany za pomocą czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę Z. M. samochód osobowy marki A. (...) nr rej. (...) (aktualnie bez tablic rejestracyjnych) wartości 44.000 zł z przerobionymi

znakami identyfikacyjnymi VIN i tabliczki znamionowej, czym pomógł do jego ukrycia - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

IX. w niustalonym dniu, nie wcześniej niż 1 sierpnia 2008 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. w R. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu pomógł D. P. do ukrycia przyjętego od niustalanej osoby uzyskanego za pomocą czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę K. T. samochodu osobowego marki A. (...) nr rej. (...) (uprzednio (...)) wartości 22.000 zł poprzez przerobienie w nim znaków identyfikacyjnych VIN i tabliczki znamionowej poprzez wszczepienie ich z samochodu osobowego marki A. (...) nr (...) - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

X. w niustalonym dniu, nie później niż 20 lipca 2008 r. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od niustalanej osoby pochodzący z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem na szkodę R. K. samochód osobowy marki V. (...) wartości 22.000 zł nr rej. (...) (aktualnie nr rej. (...)), w celu ukrycia dokonał przerobienia w nim znaków identyfikacyjnych VIN poprzez wszczepienie z samochodu osobowego marki V. (...) nr rej. (...), a następnie zbył go M. W. (1)

tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XI. w niustalonym dniu, nie wcześniej niż w 4 marca 2008 r. i nie później niż 10 lipca 2008 r. w K., R. i innych miejscowościach na terenie Polski realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął do ukrycia i demontażu od R. S. i innej niustalanej osoby samochód marki A. (...) nr rej. (...) wartości 20.000 zł pochodzący z kradzieży z włamaniem na szkodę J. S. (1)(aktualnie nr rej. (...), uprzednio (...)), w celu ukrycia dokonał przerobienia w nim znaków identyfikacyjnych VIN poprzez wszczepienie z samochodu osobowego marki A. (...) nr rej. (...) (następnie (...)) oraz przełożenie silnika z tego pojazdu, a następnie zbył go na rzecz E. O. - tj. o przestępstwo. z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XII. w niustalonym dniu nie wcześniej niż 29 listopada 2007 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od niustalanej osoby pochodzące z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem do samochodu osobowego marki V. (...) nr rej. (...) na szkodę E. S. części w postaci przednich foteli niustalanej dotychczas wartości - tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XIII. w niustalonym dniu, nie wcześniej niż 18 grudnia 2007 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od niustalanej osoby pochodzące z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem do samochodu osobowego marki A. (...) nr rej. (...) na szkodę K. K. części w postaci przednich foteli niustalanej dotychczas wartości - tj. o przestępstwo. z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XIV. w niustalonym dniu, nie wcześniej niż 8 listopada 2007 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu przyjął od niustalanej osoby pochodzące z czynu zabronionego kradzieży z włamaniem do samochodu osobowego marki V. (...) nr rej (...) na szkodę G. K. części w postaci tapicerki drzwi niustalanej dotychczas wartości - tj. o przestępstwo. z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XV. działając w K. od niustalonego dnia do dnia 15 grudnia realizując przyjęte role w ramach działającej zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu dokonał podrobienia szeregu znaków identyfikacyjnych samochodów osobowych w postaci naklejek producentów z nr VIN, a w szczególności (...); (...); (...); - tj. o przestępstwo z art. 306 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XVI. w niustalonym dniu nie wcześniej niż od 29 sierpnia 2006 r. i nie później niż 15 grudnia 2008 r. w K. przywłaszczył dowód osobisty (...) na szkodę A. K. - tj. o przestępstwo z art. 275 § 1 k.k.

XVII. od nieustalonego dnia nie wcześniej niż od 28 maja 2005 r. do dnia 15 grudnia 2008 r. ukrywał dokument w postaci paszportu, którym nie miał prawa wyłącznie rozporządzać na szkodę G. P.- tj. o przestępstwo z art. 276 k.k.

a nadto o to, że

XVIII. działając w K. w dniu 15 grudnia 2008 r. wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim włamaniu się do baru (...) poprzez otwarcie zamka drzwi dopasowanymi narzędziami dokonali kradzieży z wnętrza pieniędzy w kwocie, co najmniej 2.800 zł na szkodę M. E., przy czym S. S. i R. S. dopuścili się tego czynu działając w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, zaś R. F. dopuścił się tego czynu w ciągu 5 lat od odbycia, co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za przestępstwo podobne - tj. w stosunku do S. S. i R. S. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. a w stosunku do R. F. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie sygn. akt III K 4/10:

1. uznano oskarżonego S. S. za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt. od II do XIV aktu oskarżenia, a stanowiących występki z art. 291 § 1 k.k. z tym, że przyjęto, iż czyny te stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. i wyeliminowano z ich opisu fakt działania w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i za to na mocy art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu jedną karę 4 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

2. uznano oskarżonego S. S. winnym popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. XV aktu oskarżenia, ustalając, iż działał od nieustalonego dnia do dnia 15 grudnia 2008r, a stanowiącego występki z art. 306 k.k. w zw. z art. 12 k.k. z tym, że wyeliminowano z opisu czynu fakt działania w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i za to na mocy art. 306 k.k. wymierzono mu karę 6 -ciu miesięcy pozbawienia wolności

3. uznano oskarżonego S. S. winnym tego, że w okresie od nieustalonego dnia, nie wcześniej niż od 29 sierpnia 2006r i nie później niż do 15 grudnia 2008r. w K. ukrywał dokument w postaci dowodu osobistego (...) należącego do A. K., którym to dokumentem nie miał prawa wyłącznie rozporządzać, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 276 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzono mu karę 6 -ciu miesięcy pozbawienia wolności

4. uznano oskarżonego S. S. winnym popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. XVII aktu oskarżenia, a stanowiącego występki z art. 276 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzono mu karę 6 -ciu miesięcy pozbawienia wolności.

5. uznano oskarżonego S. S. winnym popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. XVIII aktu oskarżenia, z tym, że wyeliminowano z opisu czynu, aby dopuścił się go działając w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnienia przestępstw przeciwko mieniu, a stanowiącego występki z art. 279 § 1 k.k. z tym, że ustalono wysokość wyrządzonej szkody na kwotę 3.300.000 złotych i za to na mocy powołanego przepisu wymierzono mu karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności

Na zasadzie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. i w zw. z art. 630 k.p.k. uniewinniono oskarżonego S. S. od zarzutu przedstawionego mu w pkt. I aktu oskarżenia

Na mocy art. 85 k.k. i 86§ 1 k.k. oraz art. 91 § 2 k.k. biorąc za podstawę kary pozbawienia wolności z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa wymierzono oskarżonemu S. S. karę łączną 5-ciu lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 16 stycznia 2013 roku sygn. akt II AKa 193/16 uchylił powyższy wyrok m.in. w stosunku do oskarżonego S. S., w zakresie nie orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. (...)w K. i w tej części przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie, a w pozostałej części, w m.in. odniesieniu do oskarżonego: S. S., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 17 lutego 2016 roku sygn. akt III K 48/16 na mocy art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., orzekając w zakresie wyznaczonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 stycznia 2013 roku, sygn. akt II AKA 193/12, orzekł wobec S. S. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej wskazanymi wyżej przestępstwami, poprzez zapłatę na rzecz (...) S.A.:

– kwotę 52.140 złotych, solidarnie z R. P. i D. P.,

– kwotę 32.500 złotych;

Na zasadzie art. 627 k.p.k. zasądzone od oskarżonego S. S. na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) SA kwotę 2.152,50 złotych, tytułem zwrotu kosztów udziału w sprawie pełnomocnika;

Na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego S. S. zaskarżając go co do pkt I tiret pierwsze oraz pkt II i zarzucił:

1. w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. naruszenie prawa materialnego w postaci obrazy art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 56 k.k. w zw. z art. 55 k.k. w brzmieniu ustalonym ustawą Dz. U. z 2009 roku nr 206 poz. 1589 polegającym na ich niewłaściwej interpretacji, a także błędnym zastosowaniu poprzez przyjęcie solidarnej odpowiedzialności majątkowej oskarżonego z R. P. i D. P. wobec (...) S. A. co do kwoty 52.140.00 zł;

2. w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego w przedmiocie tego – w jakiej wysokości oskarżony w związku z popełnionymi przez niego przestępstwami określonymi w tiret pierwszym, drugim oraz czwartym zaskarżonego wyroku, uzyskał korzyść majątkową;

3. na zasadzie art. 438 pkt 3 k.p.k. pominięcie w ustaleniach faktycznych okoliczności dotyczących tego w jakiej wysokości oskarżony, w związku z popełnionymi przez niego przestępstwami określonymi w tiret pierwszym, drugim i czwartym zaskarżonego wyroku, uzyskał korzyść majątkową;

4. na zasadzie art. 456 k.p.k. apelacja wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie, ewentualnie o jego zmianę polegającą na orzeczeniu wobec tego oskarżonego obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami określonymi w tiret pierwszym, drugim i czwartym przedmiotowego wyroku, w sposób proporcjonalny do osiągniętych przez niego korzyści w stosunku do korzyści osiągniętych przez innych oskarżonych – w granicach 1/3 wysokości wyrządzonej szkody.

Na powyższą apelację obrońcy oskarżonego S. S. odpowiedź złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego (...) S. A. adwokat J. M. i w imieniu oskarżyciela posiłkowego (...) S. A. na zasadzie art. 428 pkt 2 k.p.k. wniósł o:

1. nieuwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego S. S. i utrzymanie wyroku Sądu I instancji w mocy w całości;

2. zasądzenie od oskarżonego S. S. na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) S. A. kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed Sądem II instancji wedle norm przepisanych.

Na rozprawie odwoławczej obrońca oskarżonego wywiódł i wniósł jak w pisemnej apelacji. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie. W ocenie sądu odwoławczego Sąd I instancji bezbłędnie dokonał w sprawie istotnych dla rozstrzygnięcia ustaleń faktycznych, nie naruszył wskazanych apelacją przepisów prawa procesowego ani też nie obraził prawa materialnego. Na marginesie odnotować należało, że

powołując 2. i 3. względną przyczynę odwoławczą nie wskazał apelujący wpływu zarzucanych uchybień na treść zaskarżonego orzeczenia, co wymagane jest przepisami art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k.

W odniesieniu do zarzutów apelacji zauważenia wymagało na wstępie, że jej autor nie zakwestionował zastosowania wobec oskarżonego przepisu art. 46 § 1 k.k. (w zw. z art. 56 k.k. i art. 55 k.k.) w brzmieniu przewidzianym ustawą względniejszą w rozumieniu art. 4 § 1 k.k., a także nie zakwestionował wysokości poniesionej przez pokrzywdzonego szkody związanej z samochodami objętymi postępowaniem (co do kwoty 52.140 złotych, gdyż w tej części wyrok zaskarżono). Zarzutami przedmiotowej skargi odwoławczej objęto natomiast „fragmentaryczność” zastosowania ustawy względniejszej, przejawiającą się w przyjęciu odpowiedzialności solidarnej oskarżonego wraz z R. P. i D. P. oraz niustalenie korzyści majątkowej odniesionej przez oskarżonego w związku z popełnionymi przez niego, a wymienionymi w apelacji przestępstwami.

Nie miał racji obrońca oskarżonego zarzucając zaskarżonemu wyrokowi częściowe zastosowanie ustawy względniejszej, mające się wyrażać w orzeczeniu solidarnej odpowiedzialności odszkodowawczej oskarżonego. Podzielając wywody apelacji co do zakwalifikowania – ustawą obowiązującą od dnia 1 lipca 2015 roku – obowiązku naprawienia szkody jako środka kompensacyjnego, nie sposób było zgodzić się z poglądem skarżącego, jakoby dokonana ustawą zmiana nakazywała odmienne rozumienie istoty obowiązku naprawienia szkody będącego uprzednio środkiem karnym w zakresie możliwości jego solidarnego nałożenia na sprawców przestępstw. Wszak i przed 1 lipca 2015 roku dominował w judykaturze oraz doktrynie pogląd, w którym wyrażano na gruncie ówczesnego przepisu art. 46 § 1 k.k. akceptację dla orzeczenia środka karnego przewidzianego w tym przepisie w postaci solidarnego zobowiązania współsprawców przestępstwa (a także : pomocników, podlegaczy i paserów) do naprawienia szkody. Stanowisko to zawarto m.in. w przywoływanej w apelacji uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2000 roku, sygn. akt II KZP 40/00, a nadto w licznych orzeczeniach sądów apelacyjnych (vide: np. wyroki : Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 8.08.2013 r. II AKA 115/13, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 30.04.2013 r. II AKA 26/13 oraz z dnia 14.02.2013 r. II AKA 118/12, Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14.03.2013 r. II AKA 242/12, Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13.03.2013 r. II AKA 52/13 oraz z dnia 1.03.2013 r. II AKA 37/13, Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17.05.2012 r. II AKA 150/12 oraz z dnia 17.05.2012 r. II AKA 150/12), co pozwala na uznanie występowania ugruntowanej linii orzecznictwa w tym zakresie.

Odnotowania wymagało nadto w tym miejscu, że wyrokiem tut. Sądu Apelacyjnego z dnia 17 maja 2016 roku sygn. II AKA 56/16 orzeczono wobec D. P. obowiązek naprawienia szkody w wysokości 52.140 złotych solidarnie z R. P., skazanym prawomocnie wyrokiem tut. Sądu z dnia 18 lutego 2016 roku w sprawie o sygn. akt II AKA 2/16.

Nie ulega wątpliwości, że poprzez instytucję z art. 46 § 1 k.k., mającą na celu ułatwienie i przyspieszenie naprawienia przez sprawców wyrządzonej przestępstwem szkody ustawodawca miał na uwadze (zarówno w obecnym, jak i w poprzednim stanie prawnym) uchronienie pokrzywdzonego od dochodzenia roszczeń w procesie cywilnym (vide: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2000 r., sygn. akt II KZP 40/00). Nie ulega również wątpliwości, że z uwagi na dobro pokrzywdzonego celowe jest nakładanie na współsprawców przestępstwa właśnie solidarnego obowiązku naprawienia szkody, gdyż inne postąpienie narażałoby pokrzywdzonego na nieuzyskanie wyrównania szkody w pełnej wysokości. Zasadne jest przy tym obciążanie oskarżonych działających we współsprawstwie, w tym w ramach grupy przestępczej, ewentualnym wytaczaniem powództw regresowych w wypadku naprawienia szkody przez któregokolwiek z nich.

Argumenty omawianej apelacji nie były natomiast tego rodzaju, by skutecznie podważyć zastosowaną przez Sąd I instancji, a zgodną z wyżej przedstawioną linią orzeczniczą, zasadę solidarnego orzeczenia obowiązku naprawienia szkody od sprawców działających wspólnie i w porozumieniu, w tym także w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw.

Kwestionując przedmiotowe rozstrzygnięcie apelujący odwoływał się bowiem w tym zakresie do poglądów doktryny, wyrażanych nadto na tle stanu prawnego z 1997 roku i akcentujących zasadę indywidualizacji kary przy jednoczesnym marginalizowaniu potrzeby uwzględnienia prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego, których najbardziej

właściwym zabezpieczeniem w przypadku współsprawstwa, w tym działania w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw jest nałożenie właśnie solidarnego obowiązku naprawienia szkody (majątkowej lub niemajątkowej). Przypomnieć zatem należało, że w przywołanym przez autora skargi odwoławczej piśmiennictwie (z 1999 roku i z 2004 roku) oraz orzeczeniach Sądu Najwyższego (z 1971 roku) i Sądu Apelacyjnego w Lublinie (z 2000 roku) nie uwzględniano celu wprowadzenia przez ustawodawcę nieznanej Kodeksowi karnemu z 1969 roku instytucji uregulowanej w art. 46 § 1 k.k., którym było zwiększenie ochrony interesów pokrzywdzonego w procesie karnym, a tym bardziej nie uwzględniano dalszego rozszerzenia tej ochrony przez kolejne nowelizacje wskazanego przepisu oraz nie rozważano w kontekście powyższego (czyli zapewnienia w jak najwyższym stopniu ochrony interesów pokrzywdzonego) sytuacji współsprawstwa przy braku możliwości ustalenia stopnia przyczynienia się poszczególnych współsprawców do powstania szkody.

Odnosnie do charakteru środka karnego z art. 46 § 1 k.k. (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 roku) podzielił Sąd Apelacyjny stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 25 czerwca 2015 roku sygn. II KK 171/15, w myśl którego obowiązek naprawienia szkody przewidziany w wymienionym przepisie, choć stanowi środek karny nie ma charakteru represji i zmierza jedynie do wyrównania straty, która wynika z przestępstwa, a zatem środek ten pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną.

W odniesieniu do zarzutu apelacji podnoszącego naruszenie zasady indywidualizacji kary (art. 55 k.k. w zw. z art. 56 k.k. w poprzednim brzmieniu) w związku z orzeczeniem tytułem środka karnego solidarnego obowiązku naprawienia szkody stwierdzić należało, że był on o tyle niezasadny, iż przestępcze zachowania oskarżonego podjęte zostały w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, zatem w sytuacji, gdy zachowania oskarżonego i pozostałych osób realizujących ustalone w tej grupie role wzajemnie się uzupełniały przy dążeniu do osiągnięcia tego samego celu, a jednocześnie – wobec takiego wspólnego działania – nie sposób było ustalić stopnia przyczynienia się każdego z nich do powstania szkody po stronie pokrzywdzonego. W związku z tym odpowiedzialność karna wymienionych (w tym oskarżonego) winna być taka sama, a to przemawiało za nałożeniem solidarnego obowiązku naprawienia szkody.

Niezasadne były również zarzuty apelacji oparte na 2. i 3. względnej przyczynie odwoławczej dotyczące nieustalenia wysokości „uzyskanej przez oskarżonego korzyści majątkowej”. Okoliczność uzyskanej przez oskarżonego korzyści majątkowej miałyby znaczenie w razie orzekania po myśli art. 45 k.k. (co w niniejszej sprawie nie miało miejsca); nie miała natomiast żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia szkody.

Nie zechciał autor apelacji sformułować zarzutów i wniosków (a także ich uzasadnienia) co do zaskarżenia pkt II. wyroku Sądu I instancji. Za wystarczające w tym zakresie uznał zatem sąd odwoławczy stwierdzenie, że w pełni zaaprobował stanowisko Sądu Okręgowego co do zasądzenia od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych przyczyn nie uwzględniono apelacji obrońcy oskarżonego i na zasadzie art. 437 § 1 k.p.k. zaskarżony wyrok utrzymano w mocy. Po myśli art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 634 k.p.k. zwolniono S. S. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, że ich uiszczenie z uwagi na sytuację majątkową i rodzinną byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.

Dodatkowo wskazać należało, że rzeczą Sądu Okręgowego w Krakowie będzie dokonanie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej zawartej w niezaskarżonej części wyroku w odniesieniu do słownego zapisu kwoty 32.500 złotych.